

Brüssel, 28. veebruar 2025
(OR. en)

6492/25

LIMITE

ECOFIN 196
FISC 36

Institutsioonidevaheline
dokument:
2024/0276(CNS)

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Eelnõu: nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta – Poliitiline kokkulepe

I. SISSEJUHATUS

1. Nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus¹ (teise samba direktiiv) vastab, hõlmates teatavaid ELi õiguse kohaselt nõutavaid kohandusi, üldjoontes näidiseeskirjadele, mis on OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus (edaspidi „kaasav raamistik“) kokku lepitud seoses suurimate hargmaiste ettevõtjate kasumi maksustamist käsitlevate rahvusvaheliste reeglite reformiga.

¹ ELT L 328, 22.12.2022, lk 1–58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj>.

2. Minimaalne tegelik maksustamine, mis kujutab endast teist sammast, põhineb kahel peamisel reeglil (GloBE eeskirjad) – tulu arvessevõtmise reegel ja alamaksustatud kasumi reegel –, mille eesmärk on tagada, et vähemalt 750 miljoni euro suuruse käibega hargmaiste kontsernide kasumit maksustatakse tegeliku maksumääraga, mis on vähemalt 15 %. Teise samba direktiivi eesmärk on tagada, et suured hargmaiste ettevõtete kontsernid maksavad miinimummaksu tulult, mida nad teenivad igas jurisdiktsioonis, kus nad tegutsevad. Selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad üksused peavad arvutama oma tegeliku maksumäära igas jurisdiktsioonis, kus nad tegutsevad, ja maksma lisamaksu, et katta erinevus tegeliku maksumäära ja 15 % minimaalse maksumäära vahel. Teise samba direktiivi artiklis 44 on sätestatud kohustus esitada lisamaksu deklaratsioon. Lisamaksu deklaratsiooni esitamiseks tuleb kasutada standardvormi.
3. Kõnealuse süsteemi tõhusaks toimimiseks on samuti vaja tagada, et maksuhaldurid saavad asjakohast maksuteavet ja vahetavad seda automaatselt. Selleks on OECD välja töötanud standardvormi (GloBE deklaratsioon), mida suurtesse hargmaiste ettevõtete kontsernidesse kuuluvad aruande esitavad üksused peaksid olema kohustatud kasutama aruande esitamise kohustuse täitmiseks. Seega tuleks GloBE deklaratsioon sarnaselt teise samba reeglitega võtta üle ELi õigusesse, et hõlbustada liikmesriikide vahelist teabevahetust.

4. Seda arvesse võttes esitas Euroopa Komisjon 28. oktoobril 2024 nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (DAC9)².
5. Käesoleva seadusandliku ettepaneku peamine eesmärk on võtta kasutusele teise samba direktiivi sätted (eelkõige artikkel 44), millega nähakse ette, et esimest korda tuleb hargmaiste ettevõtete kontsernide või suurte riigisiseste kontsernide lisamaksu kohta aru anda 30. juuniks 2026. Selle eesmärgi saavutamiseks tehakse järgmist:
- a) sätestatakse lisamaksu deklaratsiooni standardvorm, mille esitamist nõutaks suurtesse hargmaiste ettevõtete kontsernidesse (mis kuuluvad teise samba reeglite kohaldamisalasse) kuuluvatelt aruande esitavatelt üksustelt, ning
 - b) direktiivi 2011/16/EL täiendatakse sätetega, millega nähakse ette raamistik, et hõlbustada lisamaksu deklaratsioonide vahetamist liikmesriikide maksuhaldurite vahel.
6. Kui nõukogu on DAC9 vastu võtnud, peaksid kõik liikmesriigid selle üsna kiiresti riigisisesse õigusesse üle võtma, et vältida lünki maksuaruandluses. Seepärast on nende läbirääkimiste lõpuleviimise ajakava endiselt lühike.
7. Euroopa Parlamendi arvamus selle seadusandliku ettepaneku kohta võeti vastu 12. veebruaril 2025³. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ei ole oma arvamust veel esitanud.

² Dok ST 15004/24 + ADD 1.

³ P10_TA(2025)0013 (vt ka dok ST 5822/25).

II. ÜLEVAADE OLUKORRAST

8. Eesistujariik Poola on seadnud selle dokumendiga tehtava töö prioriteediks ja on kutsunud liikmesriike üles viima vajaliku ettevalmistustöö lõpule majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 2025. aasta märtsi istungiks. Seni on Poola eesistumise ajal toimunud neli maksuküsimuste töörühma koosolekut (9. ja 24. jaanuaril, 17. veebruaril ning maksuküsimuste töörühma (kõrgetasemeline koosseis) koosolek 26. veebruaril 2025).
9. Pärast maksuküsimuste töörühma (kõrgetasemeline koosseis) 26. veebruari 2025. aasta koosolekut tegi eesistujariik direktiivi eelnõusse täiendavaid kohandusi, milles lepiti kokku sellel koosolekul (põhjenduse 7 ja artikli 27d lõike 4 muudatused (kuupäeva muutmine 1. detsembriks 2026)). Neid muudatusi kajastav eesistujariigi viimane kompromisstekst on esitatud dokumendis ST 6503/25.
10. Eesistujariik on seisukohal, et kõnealuses kompromisstekstis peaks nüüd olema leitud õige tasakaal ja olema käsitletud delegatsioonide tõstatatud mureküsimusi. See tekst peaks olema hea alus läbirääkimiste lõpuleviimiseks ning mis tahes edasised muudatused võivad põhjustada liikmesriikide delegatsioonide praeguse toetuse vähenemist. Seepärast eeldab eesistujariik, et kõigil delegatsioonidel peaks olema võimalik tagasi võtta kõik allesjäänud reservatsioonid, kiita heaks viimane kompromisstekst ning et käesoleva märkuse III osas esitatud põhiküsimus lahendatakse.

III. PÕHIKÜSIMUS

Lisamaksu deklaratsiooni ajakohastamine: komisjoni delegeeritud õigusakt või nõukogu rakendusakt

(artiklid 26a ja 26b ning põhjendus 18)

11. Peamine lahendamata küsimus nendel läbirääkimistel seisneb kokkuleppe saavutamises meetodi kohta, mida kasutatakse lisamaksu deklaratsiooni standardvormi ajakohastamiseks (maksustamisalase halduskoostöö direktiivi VII lisa IV jagu), et see oleks jätkuvalt kooskõlas OECD/G20 kaasava raamistiku kokkuleppes maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kohta ette nähtud standardse GloBE deklaratsiooni eelseisva ajakohastamisega.
12. Lisaks võimalusele muuta lisa nõukogu direktiivi abil (seadusandliku erimenetluse raames) on esile kerkinud kaks peamist võimalust:
 - a) volitused lisamaksu deklaratsiooni standardvormi ajakohastamiseks delegeeritakse komisjonile (see võimalus oli osa DAC9 puudutavast komisjoni seadusandlikust ettepanekust) või
 - b) lisamaksu deklaratsiooni standardvorm võetakse vastu nõukogu rakendusaktiga.
13. Maksuküsimuste töörühma (kõrgetasemeline koosseis) koosolekul 26. veebruaril 2025 pidas enamik liikmesriike võimalikuks toetada lisamaksu deklaratsiooni ajakohastamise volituste delegeerimist komisjonile. Mõned liikmesriigid olid siiski jätkuvalt selle lahenduse vastu ja nõudsid, et lisamaksu deklaratsiooni standardvorm võetaks vastu nõukogu rakendusaktiga ning et seda meetodit kasutataks ka lisamaksu deklaratsiooni kiireks ajakohastamiseks, kui selleks tekib vajadus mis tahes uute arengute tulemusena, milles GloBE deklaratsiooni puhul kokku lepitakse.

14. Praeguses etapis jääb eesistujariik direktiivi eelnõu kompromisstekstis seisukohale, et volitused lisamaksu deklaratsiooni ajakohastamiseks delegeeritakse komisjonile. Kui aga kõik liikmesriigid otsustavad kokku leppida, et rakendamisvolitused delegeeritakse nõukogule, tuleks kompromisstekst läbi vaadata ning sellesse tuleks lisada käesoleva märkuse lisas esitatud muudatused. Peamise kohandusena jäetakse direktiivist välja selle VII lisa IV jagu, mis sisaldab lisamaksu deklaratsiooni standardvormi.
15. Eesistujariik loodab, et see peamine küsimus lahendatakse kompromissi vaimus ning kõik liikmesriigid suudavad leppida kokku ühes või teises võimaluses (volituste delegeerimises kas komisjonile või nõukogule).

IV. EDASINE TEGEVUS

16. Eelnevat arvesse võttes palutakse alaliste esindajate komiteel:
- a) lahendada seni lahendamata küsimus ja kinnitada oma nõusolekut kompromissteksti suhtes;
 - b) soovitada nõukogul jõuda oma eelseisval istungil poliitilisele kokkuleppele direktiivi eelnõu teksti suhtes, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL maksustamisalase halduskoostöö kohta (DAC9), eesmärgiga võtta direktiiv pärast õiguskeelelist viimistlemist vastu.
-

Lisamaksu deklaratsiooni ajakohastamine nõukogu rakendusaktidega

Nagu on osutatud eesistujariigi märkuses, tuleks juhul, kui kõik delegatsioonid nõustuvad lahendusega, mille kohaselt lisamaksu deklaratsioon tuleb vastu võtta nõukogu rakendusaktiga, teha eesistujariigi kompromissteksti järgmised kohandused.

1. Põhjendus 18 tuleks asendada järgmisega:

- (18) Võttes arvesse, et käesoleva direktiiviga rakendatakse nõukogu direktiivis (EL) 2022/2523 sätestatud aruande esitamise kohustusi ja kehtestatakse sellest tulenev kohustus jagada lisamaksu deklaratsiooni teavet maksuhaldurite vahel, ning arvestades, et lisamaksu deklaratsiooni vormi kindlaksmääramine on väga oluline tagamaks, et liikmesriigid teevad asjakohase riskihindamise ja hindavad kontserni kuuluva üksuse maksukohustuse õigsust direktiivi (EL) 2022/2523 alusel, mis mõjutab eelarvepoliitikat ja liikmesriikide maksusuveräänsust, on oluline, et nõukogule antaks rakendamisvolitused nõukogu direktiivis (EL) 2022/2523 sätestatud aruande esitamise kohustuste täitmiseks vajaliku hargmaiste ettevõtete kontserni standardvormi kindlaksmääramiseks. Seepärast peaks standardvormi kindlaks määrama nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ning seejärel seda ajakohastama, et see oleks jätkuvalt kooskõlas OECD/G20 maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasavas raamistikus välja töötatud standardvormiga.

2. Artiklid 26a ja 26b tuleks asendada järgmisega:

Artikkel 26a

Standardvorm

1. Nõukogu võtab komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks standardvorm, mida hargmaiste ettevõtete kontserni kuuluv aruande esitav üksus kasutab direktiivi (EL) 2022/2523 artikli 44 kohaste aruande esitamise kohustuste täitmiseks.
2. Ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2022/2523 kohaldamist, viiakse standardvorm kooskõlla OECD/G20 kaasava raamistiku kokkuleppes maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kohta ette nähtud standardse GloBE deklaratsiooniga ning kõigi kõnealuse raamistiku ajakohastustega.

Artikkel 26b

Euroopa Parlamendi teavitamine

Nõukogu teavitab Euroopa Parlamenti rakendusaktide vastuvõtmisest.

3. Sellest tulenevalt oleks vaja teha tehnilisi kohandusi mitmes muus kompromissteksti sättes, kuna direktiivi tekstist jäetakse välja lisamaksu deklaratsiooni vorm (VII lisa IV jagu). Täpsemalt tuleks kohandada järgmist:

- a) põhjendus 6;
- b) põhjendus 15;
- c) põhjendus 16;
- d) põhjendus 17;

- e) põhjendus 18;
- f) põhjendus 19 (sulgudes oleva teksti väljajätmine: „(st käesoleva direktiivi VII lisa IV jaos esitatud)“);
- g) DAC9 artikli 1 punkt 1 (maksustamisalase halduskoostöö direktiivi artikli 3 punkti 9 teise lõigu kohandamine);
- h) DAC9 artikli 1 punkt 3 (maksustamisalase halduskoostöö direktiivi artikkel 8ae);
- i) DAC9 artikli 1 punkt 8 (maksustamisalase halduskoostöö direktiivi kavandatud artikli 21 lõige 9 – komisjoni volituse väljajätmine);
- j) DAC9 artikli 1 punkt 11 (maksustamisalase halduskoostöö direktiivi artikkel 26a);
- k) DAC9 artikli 1 punkt 12 (maksustamisalase halduskoostöö direktiivi artikkel 26b);
- l) DAC9 artikkel 2;
- m) DAC9 VII lisa I ja III jagu ning IV jao väljajätmine.